Številka 8
Februar 2018

BREZPLAČNA
REVIJA ZA OTROKE

FERDO

RAZISKUJE SVET

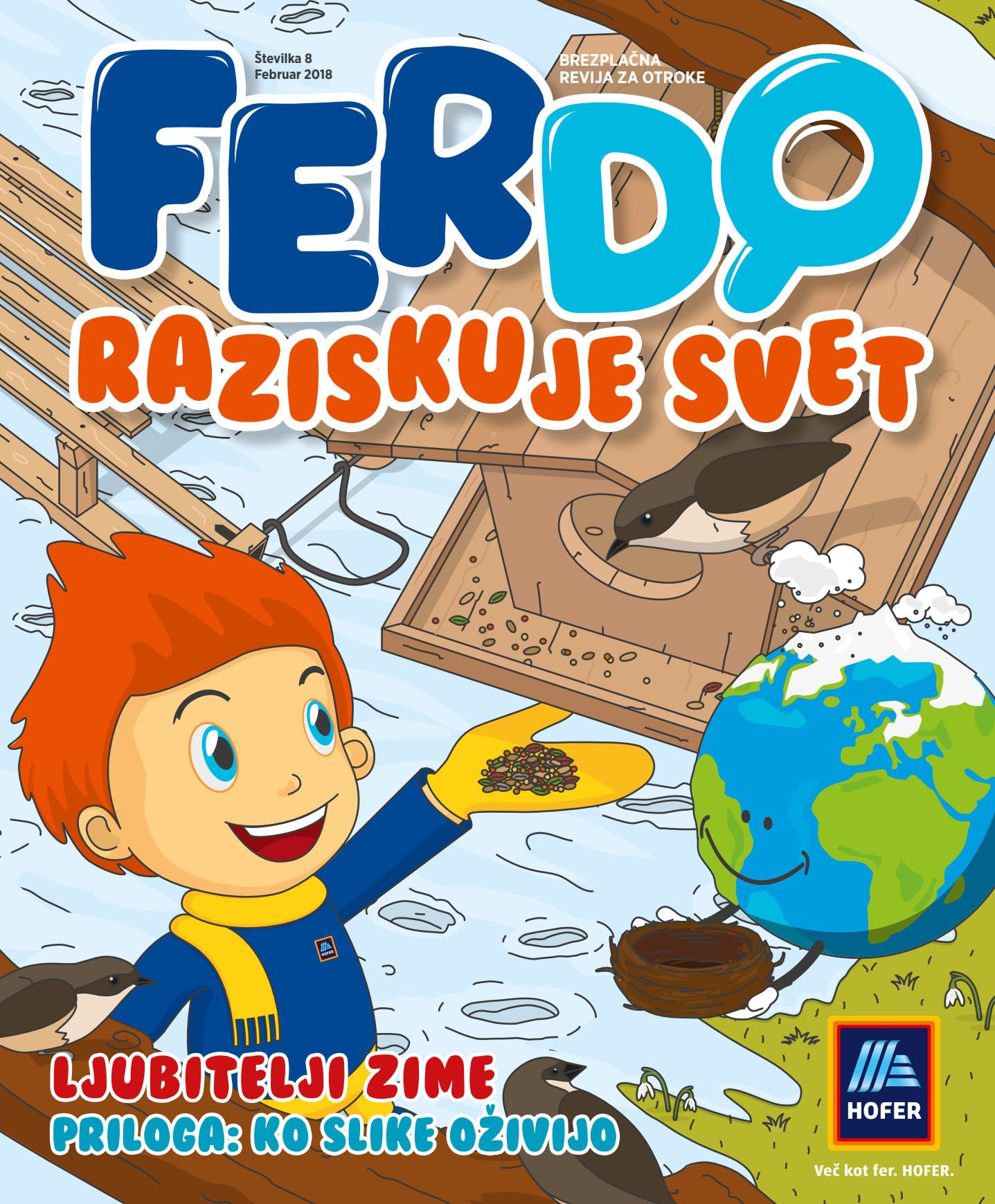

LJUBITELJI ZIME

PRILOGA: KO SLIKE OŽIVIJO

HOFER
Več kot fer. HOFER.

DRAGI STARŠI! Počitnice so čas za družinsko zabavo! Najbolj nepozabne vrste zabave so praviloma tiste, ki pridejo same od sebe, brez načrtovanja, brez večjega napora, predvsem pa spontano. Navdušen ples, ki izbruhne, ko na radiu zazveni priljubljena pesem, gledališka predstava, ki jo navdahnejo že pozabljene igrače in malo domišljije, pa skupno vihtenje kuhalnice, ki dolgočasno kuho spremeni v doživetje rezanja, mešanja, mečkanja in za otroke najbolj zabavnega packanja.

Lepo je, če si lahko tu in tam tudi odrasli vzamemo čas za nagajivost, neobremenjenost in brezmejno sproščenost. Ker si nas bodo otroci po tem, kako smo znali z njimi deliti otroškost, najbolj zapomnili. Ker smo takrat, ko se brezskrbno prepustimo pobudi otrok, najbolj mi. In ker nas imajo prav take otroci tudi najraje.

Vaš HOFER

FERDOVE POČITNICE

KO S PRIJATELJI DRSAMO, SE VLAGA V NAŠI SAPI SPREMENI V DROBNE KAPLJICE IN PRED NAŠIMI USTI NASTANE »MEGLA«.

NA PODSTREŠJU SEM NAŠEL PLIŠASTE IGRAČKE. TAKOJ SEM DOBIL IDEJO ZA ZANIMIVO ZGODBICO. OD STENE DO STENE SEM NAPELJAL STARO RJUHO IN DOMAČIM UPRIZORIL GLEDALIŠKO PREDSTAVO.

VSEBINA

4

14

16

LJUBITELJI ZIME 4
IGRARIJE 9, 11, 13, 15, 18, 19, 22, 23
POSKUS 10
PRIJATELJI ŽIVALI 12
S KMETIJE V PEKARNO, IZ PEKARNE V HOFER . . 14
FERDOVA USTVARJALNICA 16
HOFERJEV NATEČAJ 20

Ferdo raziskuje svet, februar 2018. Izdajatelj: HOFER trgovina d. o. o., Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica. Redakcija: HOFER trgovina d. o. o., Studio Terminal, d. o. o., Ukmarjeva ulica 6, 1000 Ljubljana. Besedila in grafična zasnova, besedilna in grafična priprava: Studio Terminal, d. o. o. Če ni označeno drugače, je vir fotografij Shutterstock. Tisk: Grafex, d. o. o. Vse pravice pridržane. V reviji objavljenih gradiv ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja izdajatelja. Izdajatelj skrbi za skladnost oglasnih sporočil z Zakonom o medijih.

Izdajatelj revije *Ferdo raziskuje svet* (HOFER trgovina d. o. o., Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica) ne odgovarja za kakršnokoli poškodbo, nesrečo ali škodo, ki bi nastala zaradi izvajanja aktivnosti ter uporabe informacij in nasvetov, predstavljenih v reviji. Čeprav se izdajatelj trudi zagotoviti popolno točnost informacij, so te posredovane brez zagotovil in jamstev.

FSC www.fsc.org MIX Papir iz odgovornih virov FSC® C122860

MMMM, ZIMSKI ČAJ!

POZIMI ŠE POSEBNO PRIJA TOPEL ČAJ ...

1. ZDRAVILNA ZELIŠČA, KI SEM JIH NABIRAL POMLADI IN POLETI, VMEŠAM V VROČO VODO.

2. NASTRGAM INGVERJEVO KORENINICO. SOK IZ NASTRGANIH DELČKOV STISNEM V ČAJ.

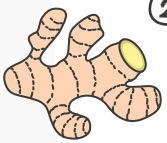

3. BAKTERIJE IN VIRUSI, KI POVZROČIJO PREHLAD, INGVERJA NE MARAJO. JUHEJ, ZDRAV BOM!

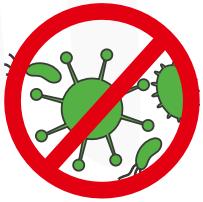

MED POČITNICAMI RAD PREBIRAM KNJIGE. POSEBNO RAD IMAM KNJIGE O OTROCIH IN NARAVI.

S STARŠI SEM NABRAL SUHO DRAČJE. PO SPREHODU V HLADNEM VEČERU SE BOMO Z NJIM OGRELI.

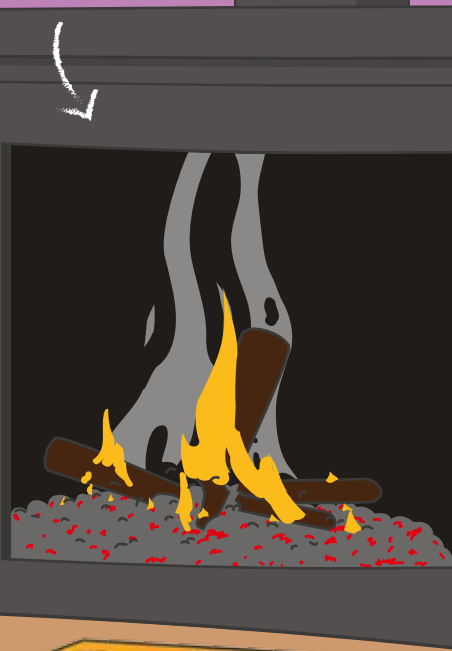

Društvo Bralna značka Slovenije redno objavlja seznam knjig, ki jih zaradi kakovosti in vsebine priporoča v branje. V sodelovanju z njimi so na voljo tudi v HOFERjevih poslovalnicah. Na branje!

LJUBITELJI ZIME

LJUDJE, KI ŽIVIMO V KRAJIH S ŠTIRIMI LETNIMI ČASI, SE SPROTI PRILAGAJAMO NA SPREMINJAJOČE SE VREME. PRIPRAVIMO TOPLA ALI LAHKA OBLAČILA, HIŠO GREJEMO ALI HLADIMO IN V TOPLIH MESECIH DELAMO NA VRTU, DA PRIPRAVIMO OZIMNICO. PODOBNO SE VEDEJO TUDI ŽIVALI. NEKATERE VRSTE, KI ŽIVIJO V NAJHLADNEJŠIH PREDELIH SVETA, ZIMO OČITNO NARAVNOST OBOŽUJEJO. NE DOVOLIJO, DA BI JIH USTAVILA! SPOZNAJ, KAKO SE PRILAGAJAJO MRAZU.

TOLŠČA VARUJE

ČE PRELISTAŠ NA STRAN 10 IN OPRAVIŠ POSKUS, HITRO SPOZNAŠ, ZAKAJ JE ZA ŽIVALI POMEMBNO, DA V TOPLEJŠIH MESECIH PRIDOBIJO VELIKO PODKOŽNE MAŠČOBE. PRAVIMO JI TOLŠČA. ŠČITI JIH PRED HLADOM. MED ZIMO JO PORABLJAJO KOT HRANO IN OB KONCU ZIME JE ŽE ZELO TANKA, ŽIVALI PA SO SHUJŠANE IN LAČNE.

ZA ŽIVALI, KI NIMAJO PERJA ALI KOŽUHA OZIROMA JE TA ZELO TANEK (NA PRIMER MROŽI IN KITI), JE TOLŠČA NAJPOMEMBNEJŠA TOPLOTNA ZAŠČITA.

Tudi hišnim mačkam se pozimi zgosti kožuh. Spomladi začnejo zgoščeno poddlako izgubljati, zato je z njih treba čistiti kosme tankih dlačic.

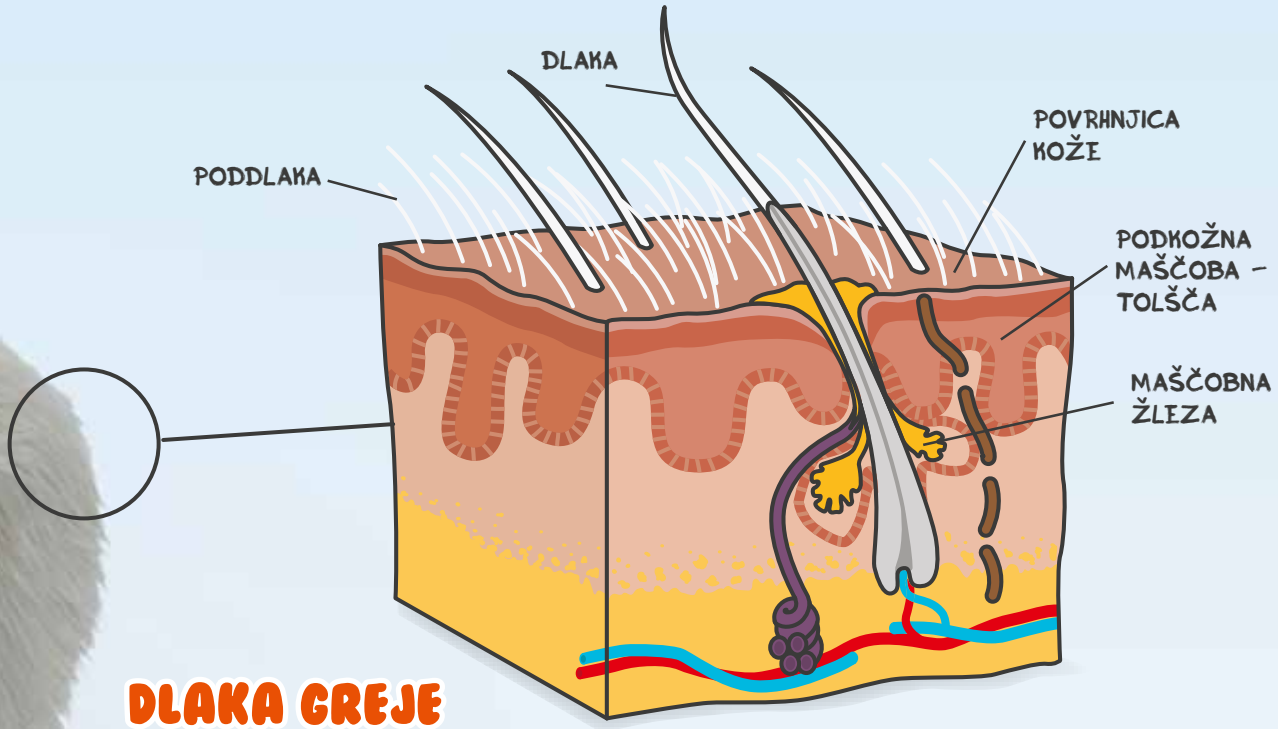

DLAKA GREJE

PERNATE IN KOSMATE ŽIVALI IMAJO POLEG TOLŠČE ŠE DODATNO ZAŠČITO. TIK NAD KOŽO JE PODDLAKA. MEHKE, ZELO GOSTE, A TANKE DLAČICE ODLIČNO GREJEJO PRIKOŽNI DEL. VANJE SE UJAME ZRAK, OB TOPLI KOŽI SE ZAGREJE IN SLUŽI KOT NEKE VRSTE VOLNEN PULOVER. NAJTOPLEJŠI KOŽUH NAJ BI IMELA POLARNA LISICA!

DLAKA SEVERNIH MEDVEDOV NE PREPUŠČA SKORAJ NIČ TELESNE TOPLOTE. POVRŠJE NJIHOVEGA KOŽUHA IMA ZATO ENAKO TEMPERATURO KOT OKOLICA. TOPLOTNE KAMERE, KI LAHKO RAZLIKUJEJO TOPLOTO IN HLAD, ZATO MEDVEDOV NE ZAZNAJO.

Največ tolšče imajo kiti, ki se nikoli ne selijo v toplejše predele. Tak je grenlandski kit, ki živi na Arktiki. Zaradi svoje redkosti je zaščiten, znanstveniki pa se strinjajo, da je to morski sesalec z najdaljšo življenjsko dobo. Najstarejši naj bi dosegel kar 211 let!

Fotografija: NOAA, Ocean services

Tjulnji nimajo debelega kožuha, imajo pa mastnega, zato se v ledeni vodi počutijo odlično. Tjulnje krzno je zato ponekod, kjer ni druge možnosti, pomembno varovalno oblačilo za ljudi. Iz njega izdelujejo prevleke za čevlje, plašče pa tudi šotore, saj ne prepušča vode in vetra.

PUHASTA TOPLOTA

TAK VAROVALNI SLOJ IMAJO TUDI PERNATE ŽIVALI, PRAVIMO MU PUH. LEŽI POD PERJEM IN JE NADVSE TOPEL. GOTOVO TE JE ŽE KDAJ DOBRO OGRELA PUHOVKA. TAKO PUH GREJE TUDI RACE, SNEŽNE SOVE IN LABODE.

ŽIVALI, KI SO VAJENE ZIME, PA VARUJE ŠE NEKAJ! DALJŠE IN DEBELEJŠE DLAKE, KI PREKRIVAJO PODDLAKO, TER PERJE, KI PREKRIVA PUH, SO PREVLEČENE S POSEBNO MAŠČOBO. TA PREPREČUJE, DA BI VODA PRODRLA DO KOŽE IN JO NEVARNO OHLADILA. MAŠČOBA NAMREČ ODBIJA VODO. KAR POSKUSI SI MASTNE ROKE UMITI LE Z VODO. NE BO ŠLO; ROKE BODO ŠE VEDNO MASTNE, NE BODO PA MOKRE!

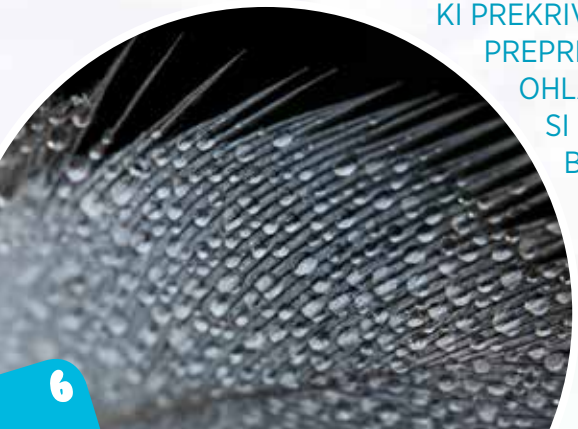

MOJSTRI PREŽIVETJA

ZA ČLOVEKA JE ZIMA V POLARNIH PREDELIH LAHKO SMRTNO NEVARNA. TEMPERATURE SO TAKO NIZKE, DA LAHKO NEZAŠČITENA KOŽA ZAMRZNE ŽE V NEKAJ MINUTAH, OBČUTEK MRAZA PA ŠE POVEČUJE VETER, KI POGOSTO BRIJE ČEZ SNEŽENE POKRAJINE.

ŽIVALI SO MOJSTRICE PREŽIVETJA. CESARSKI PINGVINI SE MED VIHARJI STISNEJO V VELIK KROG. TISTIM NA SREDINI JE NAJBOLJ TOPLO, TISTIM NA ZUNANJEM OBODU PA NAJHLADNEJE. V VLOGAH PA SE IZMENJUJEJO: ENKRAT JE EDEN NA SREDINI, DRUGI ZUNAJ, POTEM DRUGI NA SREDINI IN PRVI ZUNAJ.

Snežne sove in druge pernate živali, kot je raca na fotografiji ali nam bolj znana sinička, drgetajo in s tem grejejo svoje telo. Včasih pa tudi razmršijo svoje perje, da se med njega ujame več zraka, ki se ob koži zagreje in jih nato ščiti.

NEVARNOSTI TUDI ZA VELIKE ŽIVALI

ŽAL PA TUDI ŽIVALIM, PRILAGOJENIM NA ZIMO, LAHKO PRETI NEVARNOST. ČE JIH ŽE NE OGROŽAJO PLENILCI, PA SE ZLAHKA ZGODI, DA JIM POZIMI ZMANJKA MAŠČOBNIH ZALOG. ČE SE V TOPLIH MESECIH NE NAJEDO DOVOLJ, ŠE PRED ZIMO ZAČNEJO STRADATI IN JE NE PREŽIVIJO.

V Zemljini zgodovini je bilo nekaj izjemno hladnih obdobij. Zadnja ledena doba je bila na Zemlji še pred 10.000 leti. Zdaj smo v obdobju, ki je tudi zaradi našega onesnaževanja ozračja zelo toplo. Ledeniki se talijo, zato pogosto najdemo stvari iz bližnje in daljne zgodovine, ki so bile dolga tisočletja ujete pod ledom, na primer že izumrle mamute.

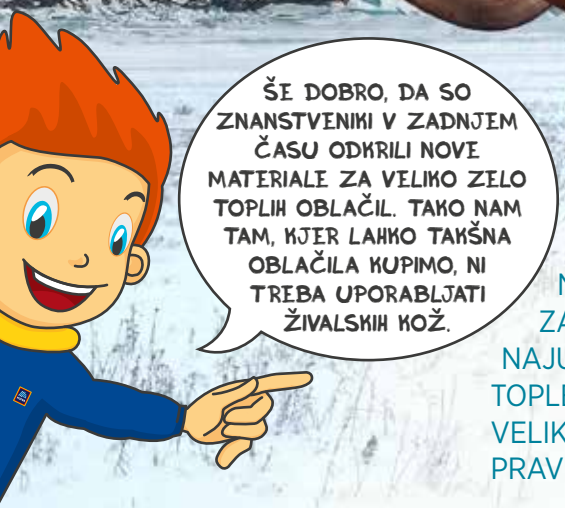

A TUDI ČE ŽIVALI ZIMO PREŽIVIJO IN TAKOJ ZATEM NE NAJDEJO DOVOLJ HRANE, DA BI OBNOVILE PORABLJENE ZALOGE, LAHKO POGINEJO. SEVERNI MEDVEDI TJULNJE NAJUČINKOVITEJE LOVIJO Z LEDENIH PLOŠČ. ČE ZARADI TOPLEGA VREMENA TEH NI, TUDI TJULNJEV NE MOREJO UJETI. VELIKO SEVERNIH MEDVEDOV POGINE PRAV ZARADI TEGA.

PRI OHRANJANJU NARAVE MORAMO ZATO IMETI V MISLIH VSE ŽIVALI IN CELOTNO ZEMLJO, NE LE KOŠČKA, NA KATEREM SMO DOMA!

Doma hrano zamrzujemo in hladimo, da se ne pokvari. Podobno je na otočju Svalbard. Tam globoko v gori hranijo približno milijon paketov semen različnih vrst prehranskih rastlin, da bi jih ohranili, če bi Zemljo prizadele vojne ali naravne nesreče. Na fotografiji je vhod v to hladno banko semen.

NARAVA JE ZARES POPOLNA. S prilagoditvami je poskrbela za vsako vrsto – od mravljic do največjih kitov. Tudi nam je dala pamet, da znamo preživeti v najrazličnejših pogojih. Vendar pa je naša pamet povzročila tudi razvoj, ki do narave ni vedno prijazen. Neobremenjen pogovor o prilagajanju razmeram (hudi vročini, mrazu, naravnim nesrečam ...) lahko spodbudi pogovor tudi o težjih tematikah, kot so globalno segrevanje ozračja in posledice, ki jih to prinaša tudi za živali na drugem koncu sveta. Ker so te spremembe za naravo prehitre, jim živali in rastline ne morejo vedno slediti, zato prihaja do izumrtij, zmanjšanj populacij in izgube pomembnih rastlinskih vrst. S takšno prihodnostjo se bodo morali soočati vaši otroci in koristno je, da o njej vedo čim več.

KRIŽANKA

ENA POLOVICA SPODAJ PRIKAZANIH ŽIVALI IMA RAJE HLAD, DRUGA POLOVICA PA IMA RAJE TOPLOTO. ŽIVALI, KI ŽIVIJO PRETEŽNO V HLADNEJŠIH OBMOČJIH, VPIŠI V NAVPIČNA POLJA, ŽIVALI, KI ŽIVIJO PRETEŽNO V TOPLEJŠIH OBMOČJIH, PA V VODORAVNA POLJA.

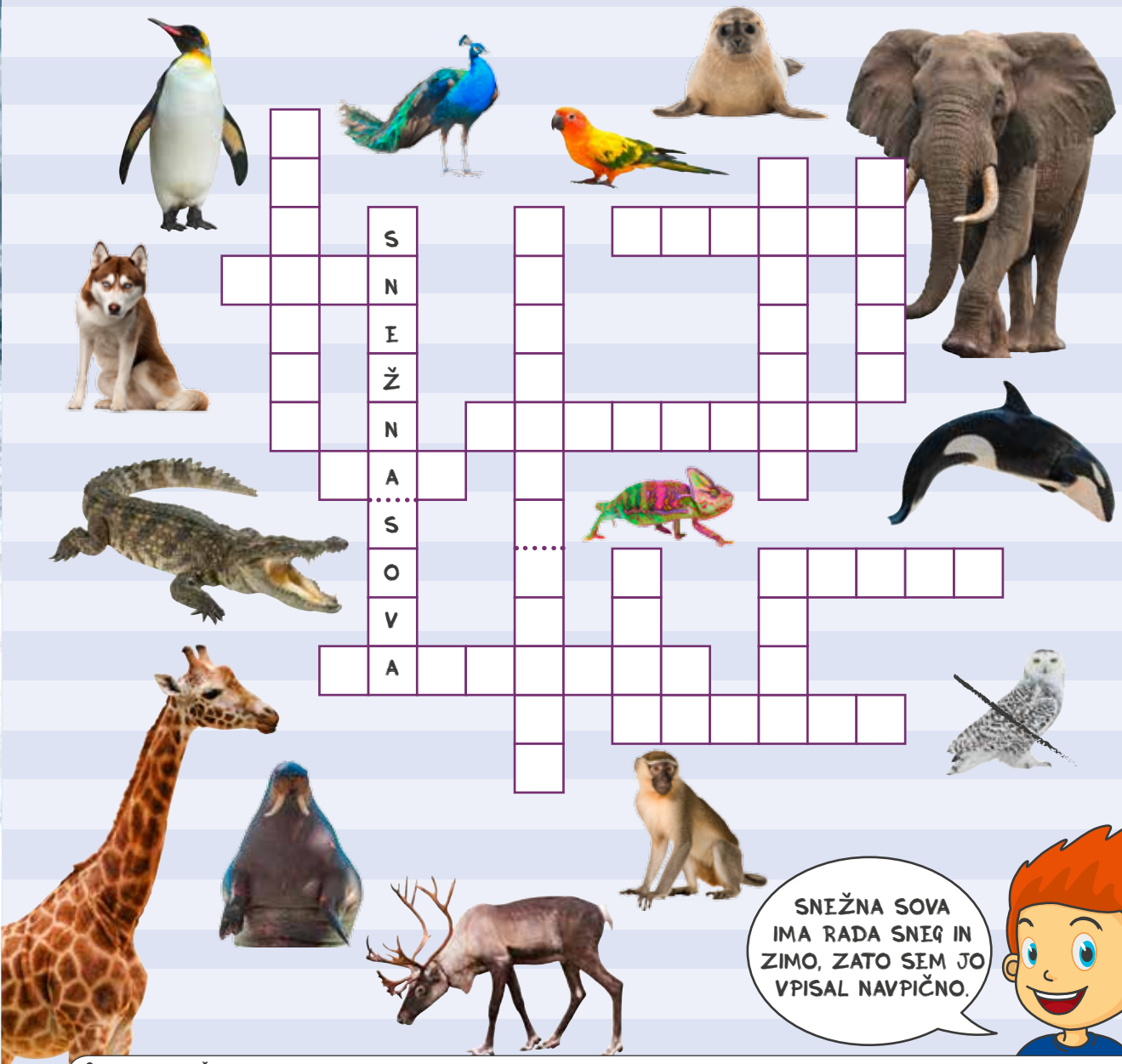

REŠITEV: NAVPIČNO (od leve proti desni): TJULENJ / SNEŽNA SOVA / SEVERNI JELEN / MROŽ / PINGVIN / ORKA / HASKI
VODORAVNO (od zgoraj navzdol): PAPIGA / SLON / KROKODIL / PAV / OPICA / KAMELEON / ŽIRAFA

SNEŽNA SOVA IMA RADA SNEG IN ZIMO, ZATO SEM JO VPISAL NAVPIČNO.

STE ZA VROČE ALI ZA TOPLO? Prilagoditve živali, rastlin in tudi človeka na okolje, v katerem živijo, so odlična iztočnica za pogovor o raznovrstnosti krajev na Zemlji in njihovih prebivalcev. Zakaj so sove, ki živijo pri nas, tako različne od sov, ki z belim perjem kraljujejo nočnemu nebu polarnih območij? Bele sove se lažje skrijejo v snegu, rjave in sive pa v gozdu. Zakaj ima naša lisica manjša ušesa kot puščavska lisica fenek? Fenek se s pomočjo gromozanskih uhljev hladi. Takšnih primerov je nešteto, z malo iznajdljivosti jih najdete na spletu, in vsak je lahko izhodišče za neskončne pogovore o bogastvu na Zemlji.

POSKUS

MAŠČOBA = TOPLOTA

KAJ STORIŠ, KO SE ZAČNE JESENI OHLAJATI OZRAČJE? IZ KLETI, PODSTREŠJA IN SPODNJIH POLIC OMAR PONOVNO PRIPRAVIŠ TOPLEJŠA OBLAČILA. KAJNE? PODOBNO, A VENDARLE PRECEJ DRUGAČE SE NA ZIMO PRIPRAVIJO ŽIVALI. SPOZNAJ, KAKO DEBEL SLOJ MAŠČOBE ŽIVALIM POMAGA, DA JIH NE ZEBE PREVEČ!

POTREBUJEŠ: MARGARINO

ČISTO PLASTIČNO VREČICO

POSODO Z MRZLO VODO

LEDENE KOCKE

PRED POSKUSOM SI BOM TEMELJITO UMIL ROKE, DA BOM LAHKO UPORABLJENO MARGARINO KASNEJE PORABIL ZA PEKO PIŠKOTOV.

V POSODO NALIJ HLADNO VODO, VANJO PA NASUJ NEKAJ LEDENIH KOCK. V ČISTO PLASTIČNO VREČICO POLOŽI ENO VEČJO MARGARINO. ČE JE TRDA, NEKOLIKO POČAKAJ, DA SE NA TOPLEM OMEHČA.

PRSTE POTISNI V SREDICO MARGARINE, Z DRUGO DLANJO PA MARGARINO ENAKOMERNO RAZPOREDI PO NJIH.

ZDAJ V POSODO NAMOČI PRSTE, KI JIH ŠČITI VREČICA Z MARGARINO, IN NEZAŠČITENE PRSTE DRUGE DLANI. OBČUTIŠ RAZLIKO?

RACE IN NEKATERE DRUGE PTICE IMAJO SVOJE PERJE PREVLEČENO Z MAŠČOBO. TAKO MED PERJE VDIRA MANJ VODE IN ZATO LAŽJE OHRANJAJO TOPLOTO.

MARGARINA, KI PREKRIVA TVOJE PRSTE, SLUŽI KOT MAŠČOBNI PLAŠČ. MNOGE ŽIVALI GA POD KOŽUHOM ALI PERJEM NABEREJO V TOPLEJŠIH MESECIH. REČEMO, DA JE MAŠČOBA DOBER IZOLATOR, PODOBNO KOT JE STIROPOR DOBER IZOLATOR NAŠIH HIŠ. IZOLACIJA SLUŽI TEMU, DA HLAD V HIŠO VDIRA POČASI, TOPLOTA PA IZ HIŠE NE UHAJA PREHITRO.

BI POSKUSE NADALJEVALI? Poskus lahko opravite še z drugimi materiali, na primer s peskom, moko, sladkorjem, toplo vodo ali s koščki blaga ali stiropora, ki v celoti prekrijejo prst ali celo dlan. Skupaj boste potem ugotavljali, kateri materiali so dobri izolatorji in kateri ne, razmišljanje pa lahko nadaljujete tudi v smeri vzrokov za različne izolativne lastnosti raznovrstnih materialov.

ISKALNICA

ČIGAVA BIVALIŠČA SO NA RISBI? OB BIVALIŠČE ZAPIŠI OZNAČBO ŽIVALI, KI PREBIVA V NJEM. MORDA TI PRI TEM POMAGAJO ZANIMIVE PODROBNOSTI, ZAPISANE OB DOMOVANJIH.

NEKATERA BIVALIŠČA SO ZGRAJENA IZ PAPIRJU PODOBNEGA MATERIALA, DRUGA IZ BLATA. VSEM PA JE SKUPNO, DA JIH ZGRADI ŽIVAL, KI S SVARILNO BARVO OPOZARJA NA STRUPE, KI JIH UPORABI, ČE JI GROZI NEVARNOST. POGOSTO NAM TA BIVALIŠČA POVZROČAJO PREGLAVICE, ČE SO POD STREHO, NAPUŠČEM ALI CELO V ZGRADBI.

ŽIVALI SO IZNAJDLJIVE. IZKORISTITI ZNAJO VSAKO ZAVETJE, KI GA PONUJA NARAVA. V VOTLIH DREVESIH SE ZBIRAJO KOSMATINKE, KI POLETI IN JESENI NABIRAJO ŽELODE, LEŠNIKE IN DRUGE SADEŽE, JIH ZAKOPLJEJO, POZIMI PA ODKOPLJEJO IN POJEDO.

ŽIVAL, KI PREBIVA V TEM TOPLEM PREBIVALIŠČU, SI NAJRAJE IZBERE MANJŠE POLZAPRTE JAME ALI VEČJE LUKNJE POD DREVESI. TAM PREŽIVI PRETEŽNI DEL ZIME.

ŽIVAL, KI NA VARNO SMUKNE V TOLE LUKNJO, JE PRAVI GRADBENIK. POD ZEMLJO USTVARI CEL LABIRINT PREDOROV, VHODOV IN IZHODOV, DA IMA RAZLIČNE MOŽNOSTI POBEGA PRED PLENILCI.

TO POSEBNO BIVALIŠČE SMO NEKOČ V SLOVENIJI OBČUDOVALI POGOSTEJE KOT DANES. SESTAVLJENO JE IZ VEJ, DEBEL, LISTJA IN DRUGEGA GOZDNEGA MATERIALA, KI GA OSTROZOBCI, KI ŽIVIJO POD NJIM, NANOSIJO NA REKO IN JO S TEM LAHKO CELO ZAJEZIJO.

V TEM BIVALIŠČU VLADA STROG RED, NEKATERE ŽIVALI SO ZADOLŽENE ZA PREZRAČEVANJE, DRUGE ZA SKRB ZA PODMLADEK, TRETJE ZA PRINAŠANJE HRANE, ČETRTE ZA DOGRAJEVANJE BIVALIŠČA. TO IMA VHODE OBIČAJNO NEKOLIKO DVIGNJENE, DA VANJE OB DEŽEVJU NE VDRE VODA.

A

B

C

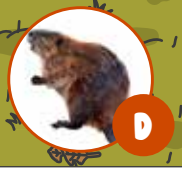
D

E

F

KAKO SE IMENUJEJO ŽIVALSKA BIVALIŠČA? Vsaka žival je iznajdljiva na svoj način. Medved si pred zimo pripravi brlog ali pa se v isti brlog vrača več let. Bobri, ki se počasi spet vračajo tudi na slovenske reke, gradijo podvodno-kopenska bivališča, ki nemalokrat zajezijo reko in s tem uravnavajo njen pretok. Veverice izkoristijo vsako luknjo v drevesu, ki ima dovolj visok in ozek vhod, da jim omogoča varnost. Evropski zajec izkoplje nekaj izhodov iz brloga, da se lahko ob nevarnosti pri enem izhodu umakne skozi drugega. Podobno kot čebele tudi mravlje v svojih mravljiščih živijo v kolonijah, v katerih je delo jasno razdeljeno. Nekatere ose so samotarske, družbene ose pa skupaj zgradijo osir, ki se ga nikoli ne lotite odstranjevati sami!

VICKY NA OBISKU

LJUBKA MODROOKA PSIČKA VICKY JE RAZIGRANA IN PRIJAZNA. IMA PA TUDI ZELO POMEMBNO DELO!

VICKY OBISKUJE IN RAZVESELJUJE ŽIVALI – HOFERJEVE AMBASADORČKE V ŽIVALSKIH ZAVETIŠČIH PO SLOVENIJI. PREDEN JIH OBIŠČE, JI V HOFERJEVI POSLOVALNICI PRIPRAVIJO HRANO IN PRIBOLJŠKE ZA NJENE PRIJATELJE.

ŽIVALI V ZAVETIŠČIH SE RAZVESELIJO NJENEGA OBISKA. V MAČJI HIŠI JE OBISKALA MUCKA ARIJA, KI SE RAD LOVI S SVOJIMI MAČJIMI PRIJATELJI.

ZIME SO LAHKO MRZLE IN DOLGE. ŽAL PRECEJ ŽIVALI TUDI POZIMI NIMA TOPLEGA DOMA IN SO PREPUŠČENE SAME SEBI. TAKŠNE ŽIVALI REŠIJO OSKRBNIKI IZ ZAVETIŠČ ZA ŽIVALI IN DRUŠTEV ZA ZAŠČITO ŽIVALI.

KO JE HLADNO, SVOJO MUCO FRIDO PESTUJEM ŠE POGOSTEJE. TAKO DRUG DRUGEGA OGREJEVA.

VICKY JE OBISKALA TUDI PSIČKO TARO IZ DRUŠTVA LAJKA. TARA OBOŽUJE TEKANJE PO NARAVI, ZATO STA SE Z VICKY SKUPAJ ODPRAVILI NA SPREHOD.

FOTOGRAFIJE: Anja Troha

PRIJATELJI ŽIVALI. Pri HOFERju smo si zadali nalogo, da se z vso resnostjo posvetimo spremembi človeškega odnosa do okolja in sobivanja z živalmi. Živalskim ambasadorčkom smo zato zaupali obveščanje o dogajanju v zavetiščih in društvih za zaščito živali v Sloveniji, predvsem pa predajanje donacij in priboljškov za živali. Morda bomo s tem koga spodbudili, da posvoji žival iz zavetišča ali jim pomaga na kak drugačen način – z donacijami, sprehajanjem, namembo dohodnine ali začasnim skrbništvom.

PREŠTEVANKA

KOLIKO KOCK JE V VSAKEM SESTAVU? V KROG ZAPIŠI NJIHOVO ŠTEVILO. NE POZABI PRIŠTETI TUDI KOCK, KI SE MORDA NE VIDIJO, KER NA NJIH SLONIJO KOCKE NAD NJIMI.

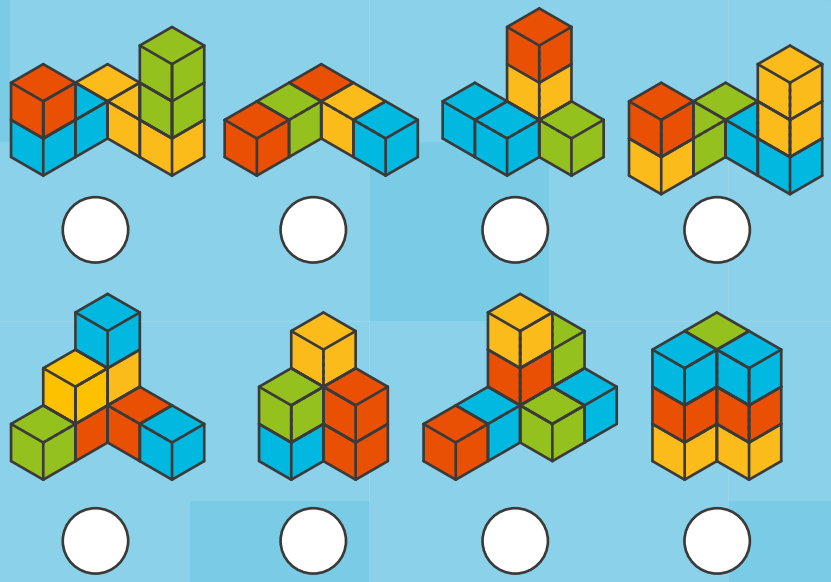

RAČUNALNICA

IZRAČUNAJ PREPROSTE RAČUNE. A NAMESTO ŠTEVILSKEGA REZULTATA ZAPIŠI IME PREDMETA, NA KATEREM JE ZAPISANA ŠTEVILKA, ENAKA TVOJEMU REZULTATU.

7 − 0 =

10 − 4 =

8 + 3 =

10 + 2 =

5 + 4 =

9 − 6 =

PREPROSTEJE, KOT SE ZDI. Prostorska predstava je ena najpomembnejših veščin, ki jih otroci usvojijo. Pri reševanju nalog, kot je naloga s skritimi kockami, jim lahko pomagamo tako, da jim s svinčnikom zarišemo kocko, ki se je ne vidi. Tako si lažje predstavljajo, da pod vidnimi kockami leži še kakšna. Poleg tega pa bodo otroci lažje šteli, če bodo vsako prešteto kocko sproti prečrtali. In tako se bodo naslednjič že zavedali, da se za hišo morda skriva še uta, za drevesom pa žival.

S KMETIJE V PEKARNO, IZ PEKARNE V HOFER

DIŠEČ KRUH

ALI SPLOH ŠE KAJ ZADIŠI LEPŠE KOT SVEŽE PEČENI KRUH?

A PREDEN SE SKORJA IN SREDICA MAKOVKE, SIROVKE ALI RŽENE REZINE IZ HOFERJA STOPITA V TVOJIH USTIH, JE POTREBNEGA VELIKO DELA.

KMET MORA POSEJATI ŽITNO SEME, GA ZALIVATI IN NAPOSLED POŽETI. MLINAR GA NATO ZMELJE V MOKO. PŠENIČNA MOKA JE BELA, RŽENA RJAVA, KORUZNA PA CELO RUMENA!

V PEKARNI HLEBČEK PEKI ZMEŠAJO MOKO, KVAS, SOL IN VODO. TESTO PREGNETEJO IN GA POGOSTO KAR Z ROKAMI OBLIKUJEJO V HLEBČKE ALI V PLETENICE.

Marsikje jedo nekvašen kruh, ki ima videz palačinke. V Mehiki tako na primer jedo tortilje, v Indiji pa naan.

V pekarni Hlebček vsak dan za posebnim pultom na roko spletejo 18.000 pletenic.

KRUHOM ROČNO DODAJAJO NAJRAZLIČNEJŠA SEMENA. TUDI SIR NA ŠTRUČKE POTRESEJEO KAR NA ROKO, DA GA JE ZAGOTOVO DOVOLJ.

Za makove in sezamove pletenice ter štručke v pekarni Hlebček vsak mesec porabijo za manjši kamion semen.

FOTOGRAFIJE: Domen Grögl, Jernej Lasič, Shutterstock

NEKATERE VRSTE KRUHA SPEČEJO DO KONCA IN JIH OHLAJENE SPAKIRAJO V VREČE. DRUGE VRSTE KRUHA PA TAKOJ PO PEKI ZAMRZNEJO V POSEBNI HLADILNICI, KJER JE MRAZ KOT V NAJHLADNEJŠIH PREDELIH ZEMLJE. ZAMRZNJENE KRUHE DO KONCA SPEČEJO V HOFERJEVI PEKARNI, KJER JIH LAHKO DOBIŠ ŠE TOPLE. PA DOBER TEK!

MISELNA DROBTINICA

FERDO IMA HLEBEC KRUHA. ZA JUTRI PRIHRANI POLOVICO KRUHA. DRUGO POLOVICO, KI MU OSTANE ZA DANES, RAZDELI NA DVA ENAKA DELA – NA DVE ČETRTINI – IN ENEGA PODARI BABICI. KOLIKO KRUHA MU OSTANE?

KRUH ZA VSE. Ker je kruh osnovno živilo, je njegova kakovost še toliko pomembnejša. Tako med vedno svežimi kruhi v prodajalnah HOFER najdete tudi bio večzrnati kruh, ki vsebuje le sestavine iz kontrolirane biološke pridelave, v pekarni pa je spečen pod posebnimi pogoji. Najdete še ajdov kruh z orehi, ki vsebuje manj glutena kot pšenični, v ponudbi brezglutenskih živil pa je na voljo pakiran brezglutenski kruh.

FERDO OBOŽUJE GLASBO! POSEBNO RAD IGRA NA GLASBILA, KI JIH IZDELA DOMA. S STARŠI POIŠČI ODPADNO EMBALAŽO IN DRUGE MALENKOSTI TER USTVARI ČISTO POSEBNA GLASBILA!

TLESKAJOČI POKROVČKI

DVA KOVINSKA POKROVČKA OD STEKLENICE NALEPI NA NASPROTNA KONCA KARTONSKEGA TRAKA. NA POLOVICI GA PREPOGNI IN TLESKALO JE NAREJENO! NA OBEH STRANEH LAHKO DODAŠ TUDI GUMICI, KI BOSTA PRSTE DRŽALI NA MESTU.

KOVINSKI ZVOČNI NIZ

NA PALICO PRITRDI RAZLIČNE VIJAKE; ZA PRITRDITEV LAHKO UPORABIŠ GUMICE ALI VRVICE. KO ČEZ NJIH POTEGNEŠ S PALIČICO, ZAZVENIJO ČUDOVITO!

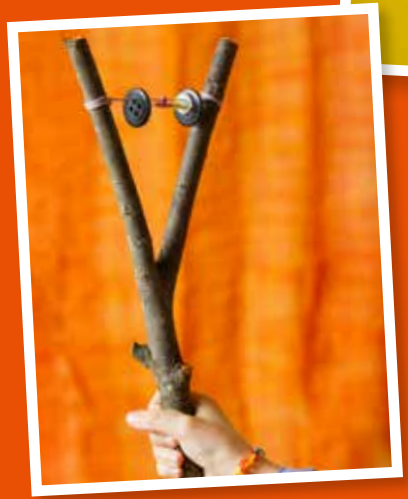

GUMBNA ROPOTULJA

POIŠČI PALICO, KI SE RAZCEPI NA DVE VEJICI. MED DVA »ROGOVA« RAZPNI VRVICO, NANJO PA PRED TEM NANIZAJ GUMBE NAJRAZLIČNEJŠIH VELIKOSTI IN DEBELIN. KAKO LEPO ZAPOJEJO, KO JIH PO RITMU TRESEŠ SEM IN TJA!

CEVASTA TRSTENKA

SLAMICE IN OVITKE POSUŠENIH FLOMASTROV SEM PRILEPIL SKUPAJ IN JIH PREVIDNO PRIREZAL TAKOLE POŠEVNO. ZDAJ SE LE ŠE NAUČIM PIHATI VANJE!

PLOČEVINASTI BOBEN

PLOČEVINKI DOBRO OČISTI IN PAZI, DA SE NE POREŽEŠ. BALON DODOBRA RAZTEGNI IN GA NAPNI ČEZ ODPRTINO. SAMO PALČKO ŠE POIŠČI IN ŽE LAHKO BOBNAŠ!

BRENKAJ NA ODPADNO EMBALAŽO

ČEZ PLASTENKO (ALI KARTONSKO ŠKATLO), V KATERO PRED TEM IZREŽEŠ LUKNJO, NAPNI POLJUBNO ŠTEVILO GUMIC. IN KITARA JE IZDELANA!

FOTOGRAFIJE: Domen Grögl

PREPROSTO JE TUDI ZABAVNO. Včasih je za zabave poln dom potrebnih le nekaj odpadkov, kakšna vrvica in lepilo. Možnosti za najrazličnejša glasbila je ogromno. Če imate doma veliko odpadnih cevi, lahko iz njih z nekaj spretnosti izdelate pravi ksilofon, saksofon ali trobento. Ropotulje lahko naredite iz najrazličnejše embalaže in celo iz balona, ki ga napolnite z nekaj riža ali drugega podobnega materiala. In še najpomembnejše: uživajte pri izdelavi in uporabi!

RIMARIJA

GLASBA, KI JO USTVARJAŠ Z GLASBILI, IMA SVOJ RITEM. TA JE ŠE POSEBNO UBRAN, ČE SO BESEDILA ZAPISANA V RIMAH. ZAPISANIM BESEDAM (ZIMA, SNEŽAK, MRAZ, KAPA) NAJDI ČIM VEČ RIM. IZ BESED, KI JIH NAJDEŠ, LAHKO CELO SESTAVIŠ SVOJO PESMICO! PESMICO, KI SMO JO ZAPISALI SPODAJ, PA DOPOLNI S PRIMERNIMI BESEDAMI TAKO, DA SE BODO TE RIMALE.

ZIMA _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

SNEŽAK _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

MRAZ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

KAPA _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

V KOŠU JE VELIKO _____ SE NABRALO,
IZ NJIH NOVO GLASBILO JE _____.
NANJ VSI RADI ZDAJ _____
BESEDNE RIME _____ UBRANO.

POVEZOVALNICA

ENAKE SLIČICE POVEŽI TAKO, DA SE NOBENA POVEZOVALNA ČRTA NE BO SEKALA Z DRUGO. KOT KAŽE PRIMER.

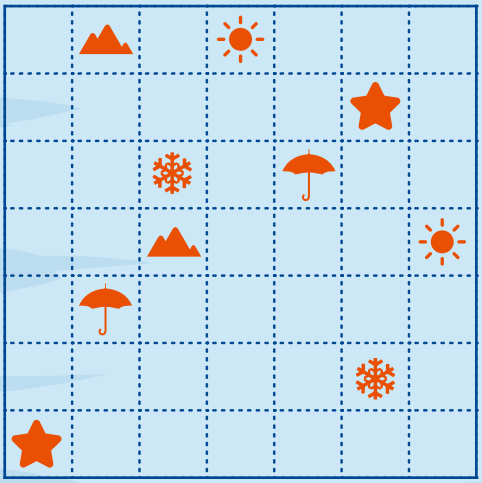

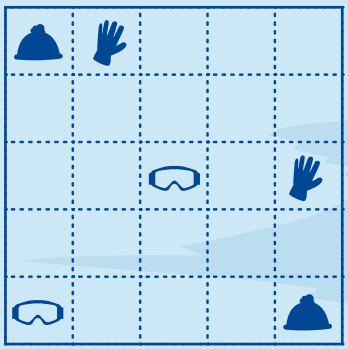

PRIMER:

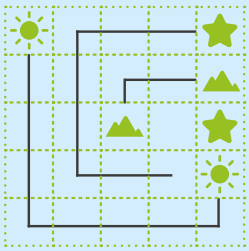

SESTAVLJANKA

ŠPODNJIM SLIČICAM NAJDI PRAVO MESTO. OD NJIH LAHKO POTEGNEŠ ČRTO ALI PA NA MESTO, KAMOR SODIJO, ZAPIŠEŠ ŠTEVILKO SLIČICE.

ISKALNICA

NAŠEL SEM PRVO NAPAKO! TUKAJ BI MORALO BITI 5 PIK.

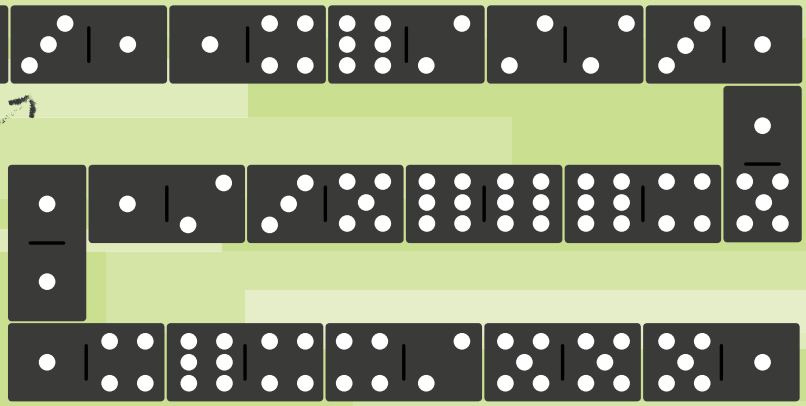

NEKAJ DOMIN V NIZU NI POSTAVLJENIH TAKO, KOT BI MORALE BITI. NAJDI JIH IN POLEG NJIH NARIŠI PRAVILNO DOMINO.

HOFERJEV NATEČAJ

UMETNINE IZ TETRAPAKA

KOLIKO MLEKA IN SOKOV V TETRAPAKU SPIJETE PRI VAS DOMA? GOTOVO JIH PO UPORABI VSELEJ ZLOŽIŠ, DA V KOŠU ZAVZAMEJO ČIM MANJ PROSTORA. TOKRAT PA TE VABIMO, DA TETRAPAK OPEREŠ IN IZ NJEGA IZDELAŠ KAJ POSEBNO ZANIMIVEGA! FERDO JE TETRAPAKU SVOJEGA NAJLJUBŠEGA MLEKA ODREZAL VRH, PRI DNU JE IZVRTAL NEKAJ LUKNJIC, VANJ PA POSADIL ROŽICO, KI ZDAJ KRASI NJEGOVO OKENSKO POLICO. ZANIMATA PA NAS TUDI TVOJA USTVARJALNOST IN DOMIŠLJIJA! ČESA ZANIMIVEGA SE SPOMNIŠ?

Ker bo izdelek uporaben, predlagamo, da ga obdržiš kar doma in ga koristno uporabiš! Nam pa pošlji le fotografijo, risbo ali opis svoje umetnine. Če imaš od štiri do enajst let, nam lahko samostojno ali v skupini do deset otrok do **16. marca 2018** pošlješ fotografijo, risbo ali opis na naslov: **HOFER trgovina, d. o. o., Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica**, s pripisom »Za Ferdov ustvarjalni natečaj«. Fotografijo, sken risbe ali opis lahko z istim pripisom pošlješ tudi na elektronski naslov **nagrada@hofer.si**. Izdelku moraš priložiti tudi izrezano ali skenirano dovoljenje za sodelovanje, ki ga podpišejo starši.

Izdelku priloži:

- **ime, priimek in naslov avtorja/-ev;**
- **starost avtorja/-ev;**
- **telefonsko številko staršev/skrbnikov ali mentorja;**
- **e-naslov staršev/skrbnikov ali mentorja;**
- **naslov izdelka;**
- **izpolnjen obrazec za dovoljenje za sodelovanje** *(glej desno, nujna priloga tudi za vse posameznike v skupinah).*

Na minuli **Ferdov natečaj Moj šport** je prispelo veliko izdelkov. V kategoriji **OD ŠTIRI DO ŠEST LET** je prvo nagrado prejel **Rene Matevžič** iz Črne na Koroškem, drugo nagrado **Evelin Jeklin** iz Šempetra pri Gorici, tretjo pa **Julija Bizjak** iz Cerknega. V kategoriji **OD SEDEM DO ENAJST LET** je prvo nagrado prejel **Bine Čufer** iz Hrušice, drugo nagrado **Hana Hribar** iz Trbovelj, tretjo pa **Tisa Horvat** iz Križevcev pri Ljutomeru. V kategoriji **SKUPIN** je prvo nagrado prejela **skupina Metulji iz Vzgojno-varstvene enote Vojke Napokoj** (Moravče), drugo nagrado so prejeli **Klara, Ksenija in Jakob Trojer** iz Podbrda, tretjo pa so prejeli **otroci podružnične šole Trje** (Žalec). Med prispelimi pravilnimi odgovori za **NAGRADNO IGRO UGANKARIJA** je bila izžrebana **Tea Strahinić** iz Maribora. Podrobnejše informacije so na voljo na spletni strani www.hofer.si/ferdo.

V kategoriji **od štiri do šest let** bodo za izdelek podeljene naslednje nagrade:

1. nagrada:

magnetni modeli za sestavljanje GEOMAG

2. nagrada:

otroška posteljna garnitura

3. nagrada:

žoga za skakanje – žival

V kategoriji **od sedem do enajst let** bodo za izdelek podeljene naslednje nagrade:

1. nagrada:

glasbilo – ukulele

2. nagrada:

Lego kocke

3. nagrada:

miselna igra – kocka iz bambusa

V kategoriji **skupin** bodo za izdelek podeljene naslednje skupinske nagrade:

1. nagrada:

vstopnice za Minicity Ljubljana
za celotno skupino

2. nagrada:

vstopnice za športni dan v trampolinskem parku
WOOP! za celotno skupino

3. nagrada:

paket knjig, ki jih priporoča
Bralna značka

Fotografije so simbolične.

Posebna komisija bo najpozneje do **6. aprila 2018** pregledala izdelke ter v starostni kategoriji od štiri do šest let, v kategoriji od sedem do enajst let in v kategoriji skupin izbrala po tri nagrajence. Skupino lahko sestavlja največ deset, najmanj pa dva otroka, lahko tudi iz ene družine. Komisija bo tako podelila po tri nagrade za vsako starostno skupino in tri nagrade za najboljše tri skupine, skupaj torej šest posameznih in tri skupinske nagrade po izbiri organizatorja. Rezultati bodo na datum izbora objavljeni na spletni strani www.hofer.si/ferdo.

DOVOLJENJE ZA SODELOVANJE

Prijavi na natečaj je treba priložiti dovoljenje za sodelovanje. Dovoljenje izrežite in/ali fotokopirajte, zaprite v kuverto in skupaj s prijavo na natečaj pošljite na naslov HOFER trgovina d. o. o., Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica, s pripisom »Za Ferdov ustvarjalni natečaj«. Če prijavo na natečaj pošiljate po elektronski pošti, izpolnjeno dovoljenje za sodelovanje fotografirajte ali skenirajte.

Spodaj podpisani: . . . . . .
(ime in priimek staršev ali skrbnikov)

. . . . . .
(naslov in pošta)

dovoljujem, da otrok: . . . . . .
(ime, priimek in starost otroka)

sodeluje pri natečaju ter pismih bralcev, objavljenih v reviji Ferdo raziskuje svet. Hkrati dovoljujem, da se v reviji, na razstavi, na facebook strani, v sporočilih medijem ali na spletni strani izdajatelja objavi otrokove izdelke ter njegovo ime, starost in kraj bivanja.

Datum: . . . . . **Podpis staršev ali skrbnikov:** . . . . . .

S podpisom dovoljujete, da izdajatelj (HOFER trgovina d. o. o.) za izvedbo nagradnega natečaja ter objavo podatkov o nagrajencih vzpostavi, vodi, vzdržuje in upravlja evidenco z vašimi osebnimi podatki in podatki vašega otroka za časovno obdobje 5 let. Sodelujočim izdajatelj zagotavlja varstvo osebnih podatkov po zakonu o varstvu osebnih podatkov.

Podrobna pravila sodelovanja in druga pojasnila so objavljena na spletni strani www.hofer.si/ferdo. Organizator natečaja je izdajatelj revije Ferdo raziskuje svet HOFER trgovina d. o. o., Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica.

PRERISOVALNICA

PODOBE, KI SO NARISANE NA LEVI STRANI, PRERIŠI Z ENO POTEZO TAKO, DA NOBENE ČRTE NE ZARIŠEŠ DVAKRAT. ZA LAŽJE REŠEVANJE SMO Z RDEČO PUŠČICO OZNAČILI ENO OD MOŽNOSTI ZAČETKA POSTOPKA RISANJA.

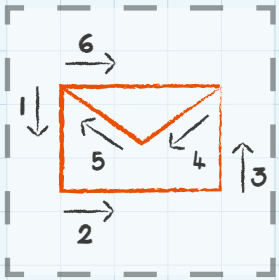

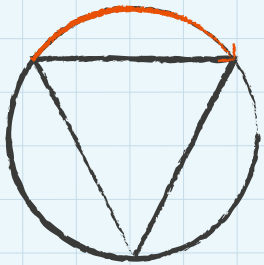

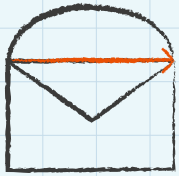

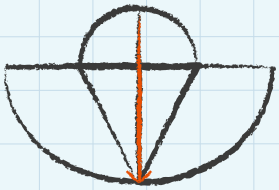

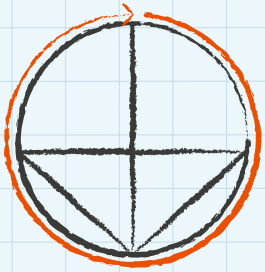

ZAPLETENO? Niti ne. Iskanje možnih rešitev je najboljša telovadba za možgane! Starši lahko z nekaj truda in domišljije tudi sami najdete like, ki ustrezajo tem pogojem. Težavnost pa – tako kot smo storili mi – prilagodite starosti otroka. Za petletnika je morda že naris kvadrata z eno potezo lahko težak, medtem ko so za desetletnika primerni tudi precej bolj zapleteni prerisi.

RAZLIKOVALNICA

POIŠČI 20 RAZLIK!

ZDRAVO V NOV DAN

FERDO ZA ZAJTRK OBOŽUJE KOSMIČE! DODA JIH MLEKU, JOGURTU, VČASIH CELO KEFIRJU IN KISLEMU MLEKU. A NAJRAJE IMA TISTE, KI JIH PRIPRAVI SAM! SE MU PRIDRUŽIŠ PRI IZDELAVI DOMAČE IN ZELO ZDRAVE MEŠANICE ŽITNIH KOSMIČEV?

NEKAJ ŽLIC KOKOSOVEGA MASLA

PEST SUHIH ARONIJ

NEKAJ ŽLIC MEDU

PEST LANENIH SEMEN

SKODELICA KOSMIČEV

POL SKODELICE KOKOSOVE MOKE

PEST BANANOVEGA ČIPSA

PEST OREŠČKOV

1. SUHE SESTAVINE VSUJEM V SKLEDO, MED IN KOKOSOVO MASLO PA RAZTOPIM NA RAHLEM OGNJU TER Z NJIMA PRELIJEM SESTAVINE. NATO MEŠAM TAKO DOLGO, DA SE SESTAVINE MALENKOST SPRIMEJO. VČASIH DODAM ŠE ŽLICO ALI DVE VODE.

2. MEŠANICO VSUJEM NA PEKAČ IN PEČEM 20–25 MINUT PRI 160 °C.

3. KO SE MOJ PRIPRAVEK POVSEM OHLADI, GA RAHLO NADROBIM V VELIK STEKLEN KOZAREC. DOBRO GA ZAPREM, DA ŽITARICE OSTANEJO KRUSTLJAVE.

NATUR aktiv

Dovolite, da vam postrežemo z zajtrkom!

Po zajtrku se dan pozna! Da vam prihranimo skrb za ta pomemben obrok, bomo **do 12. marca** vsak teden med prijavami na spletni strani **www.naturaktivzajtrk.si** izžrebali **pet nagrajencev**, ki jim bomo podarili zajtrk iz do **10 vrst BIO izdelkov Natur aktiv**. A ne le to, **zajtrk za do 10 oseb** bomo na vašo mizo tudi **dostavili**. Za zdravje!

SLEDITE SVOJIM ŽELJAM. Recepti za doma izdelane žitarice vsebujejo le nekaj nujnih elementov: žitarice (ovsene, pšenične, pirine ...), malo sladila, nekaj maščobe in moke ter nekaj žlic vode, ki zmes poveže. Vse ostalo je prepuščeno vašim željam in domišljiji. Oreščke (orehe, mandlje, lešnike, indijske oreščke, makadamijo ...) in semena (lanena, sončnična, bučna, oljne kadulje ...) lahko zmeljete ali pustite cela. Zmesi lahko dodate najrazličnejše suho sadje (rozine, fige, slive, brusnice, jagode goji ...), ob posebnih priložnostih pa lahko moko nadomestite s kakavom in bo mešanica še bolj slastna. Naredite si jo takšno, da vam bo teknila!

Sporočilo za starše